

نگاه

معتدمی هم اعتقادی به بازنشستگی ندارد

برخلاف رویه وزارت علوم که بر ضرورت استفاده از توانمندی های اعضای هیئت علمی تأکید دارد، رئیس دانشگاه امیر کبیر چنین اعتقادی نداشته و اصرار به دایره بسته اساتید قدیمی دارد. در تمام دانشگاه‌های جهان با توجه به اینکه هر سال تعدادی از اعضای هیئت علمی به مجموعه استادان دانشگاهی اضافه می شوند، باید شرایطی فراهم شود تا اساتید جوان در کنار اساتید باتجربه از ظرفیت‌های علمی خود استفاده کنند.

رویه آقای رئیس

رئیس دانشگاه صنعتی امیر کبیر با تأکید بر اینکه من اعتقادی به بازنشستگی به ویژه در حوزه علمی ندارم، گفت: با توجه به اینکه اعتقادی به بازنشستگی در حوزه علمی به ویژه بازنشستگی اساتید در دانشگاه‌ها ندارم اما بنا بر قانون باید آن را اجرا کنیم. البته ممکن است به لحاظ اداری با اجرای قانون وضعیت فعالیت آنها تغییرانی داشته باشد ولی از لحاظ خدمت هر اندازه که افراد باتجربه‌تر باشند خدمات بیشتری را می‌توانند به جامعه دانشگاهی ارائه کنند. به گفته معتدمی، «رویه من در دانشگاه امیر کبیر به این صورت است که اساتید و دانشجویان پیش از گذشته بتوانند از تجربه، توانمندی و علم اساتید بازنشسته به ویژه اساتید پیشکسوت در حوزه علمی استفاده کنند.»

موضع متفاوت وزارت علوم

این در حالی است که پیش از این وزیر علوم بر ضرورت استفاده از توانمندی‌های اعضای هیئت علمی در فعالیت‌های مختلف تأکید داشت. با توجه به اینکه هر سال تعدادی از اعضای هیئت علمی به مجموعه استادان دانشگاهی اضافه می‌شوند، باید شرایطی فراهم شود تا اساتید جوان در فضای فرهنگی قرار گرفته و از ظرفیت‌های علمی خود در مدیریت فرهنگی استفاده کنند. به تازگی وزیر علوم به ضرورت حضور جدی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در فعالیت‌های فرهنگی تأکید کرد و گفت: «در حوزه معاونت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها باید از اعضای هیئت علمی جوان به مجموعه دانشگاهی کشور اضافه می‌شوند، بنابراین لازم است این استادان جوان در فضای فرهنگی قرار بگیرند و از پدیده‌ها و بنیادهای ظرفیت علمی در زمینه مدیریت فرهنگی مطلع باشند. بنابراین باید این اساتید را به تجربیات اعضای هیئت علمی قدیمی تجهیز کنیم.» این در حالی است که تا همین اواخر برخی دانشگاه‌ها مشکلات بودجه‌ای را برای جذب بورسیه‌ها مطرح و سنگ‌اندازی می‌کردند. آنکه حال بر اساس روال همیشگی برای استخدام افراد جدید همیشه در دانشگاه‌ها ۱۰ درصد بودجه اختصاصی داده می‌شود و هر همین اساس نباید در این زمینه مشکلی داشته باشند.

همچنین مجلس نیز برای افرادی که جدید جذب می‌شوند تا آخر سال اعتبار کمتر کم در نظر گرفته و دانشگاه موظف به استفاده در همان ردیف بودجه‌ای است.

خبر

بازنگری تمام دروس پزشکی

معاون آموزشی وزیر بهداشت از بازنگری تمام دروس رشته پزشکی عمومی تا پایان سال ۹۷ خبر داد. باقر لاریجانی در نشست مدیران مراکز مطالعات و توسعه آموزش اظهار کرد: مراکز مطالعات می‌توانند پیش‌سران توسعه آموزش باشند و با شبکه‌ای که وجود دارد، اساتید و دانشجویان علاقه‌مند را برای آشنایی با تکنیک‌های جدید آموزشی به هم متصل کنند. مراکز مطالعات باید طرح تحول و نوآوری آموزش پزشکی را در دانشگاه‌ها اجرا کنند. وی در ادامه از طراحی سند توسعه علمی مناطق آمایشی برای پنج سال آینده خبر داد و گفت: بخشی از این کارها انجام شده است و با وجود اینکه حوزه‌های مختلف کمتر به وحدت نظر می‌رسند اما اکنون حوزه‌های درمان، آموزش و، به این نتیجه رسیده‌اند که باید بدانیم چقدر نیروی متخصص نیاز داریم. این کار در رشته‌های جدید سخت‌تر است و در حال استخراج آمار میزان نیروی انسانی در حوزه‌های جدید هستیم.

لاریجانی بیان کرد: دانشگاه‌ها در حال طراحی سند توسعه منطقه‌ای در پنج سال آینده هستند و باید ۷۰ درصد نیروهای متخصص خود را در منطقه خودشان تربیت و جذب کنند و وقتی بپردازند در پنج سال آینده چه میزان نیرو نیاز دارند، یک موافقت‌اصولی یک‌جا دریافت می‌کنند. وی در ادامه به راه‌اندازی مراکز سنجش آموزش پزشکی در مناطق آمایشی اشاره کرد و گفت: خوشبختانه بر گزاری آزمون‌ها به صورت الکترونیکی شده و امیدواریم بتوانیم تمامی امتحانات را به صورت الکترونیک برگزار کنیم.

گزارش یک

علیرضا سزاوار

دست بلند دانشگاه‌ها در جیب دانشجویان

در آمد دانشگاه‌ها از طریق دانشجویان هر سال بیشتر می‌شود

دچار مشکل شود. دانشجو چه گناهی کرده که به دلیل عدم برنامه‌ریزی‌های درست دانشگاه هم باید تحصیل کند و هم باید پول بدهد و هم هزینه سنوات پرداخت کند.
■ منابع مختلف در آمدی
ماجرای فقط به سنوات پولی مربوط نیست و در آمد دانشگاه‌ها بسیار متنوع است. در آمد دانشگاه‌ها به‌طور کلی به پنج دسته تقسیم می‌شود که این منابع در آمدزا برای هر دانشگاه متفاوت است.
وزارت علوم میزان شهریه دانشجویان کارشناسی و دکتری برای آن رعایت کرده اما برخی خدمات رفاهی دانشجویی، خدمات پژوهشی و تحقیقاتی، خدمات رفاهی دانشجویی و در آمد حاصل از فروش سایر خدمات از جمله مهم‌ترین موارد هستند.

کافی است گشتی در دانشگاه‌ها زده شود و افزایش اخذ هزینه‌های دانشجویی با دلایل مختلف از کارت دانشجویی گرفته تا هزینه‌ها در اختیار دادن فایل یک

گزارش ۲

حسین اعلائی

دانشگاه

درآمدهای دانشگاه، ۵۰ درصد بودجه خود را از محل غیر دولتی تأمین کنیم، به گفته محمدتقی احمدیان همچنين در راستای تنوع فرمت آموزشی؛ «آموزش الکترونیک، آموزش پیوسته، آموزش غیر رسمی، آموزش‌های حرفه‌ای و نیمه‌حضورى باید مورد توجه قرار گیرد تا برای همه مخاطبان فرصت آموزش ایجاد شود و امکان درخشش و کسب درآمد نیز برای دانشگاه ایجاد شود.»

کتابخانه هم منبع مالی است

در واقع دانشگاه‌های کشور به جای کشف و شکار فرصت‌های بین‌المللی و داخلی در زمینه‌های علمی و پژوهشی، تمرکز خود را بر درآمدزایی کوتاه‌مدت گذاشته‌اند. مشکل این درآمدزایی ناپایده گرفتن آینده و فشار بیشتر به دانشجویان است. به‌طور نمونه ثبت‌نام دانشجو در کتابخانه هزینه‌ای ندارد، با این حال اگر دانشجویی کتابی را از کتابخانه بگیرد اما در مدت دو هفته قانونی کتاب را تحویل ندهد، باید جریمه پرداخت کند. یکی دیگر از هزینه‌های دانشجویی درباره حذف دروس است. در آیین‌نامه‌های آموزشی، توضیح خاصی مربوط به دانشجویان شبانه نیست اما یک ماده الحاقی وجود دارد که درباره دانشجویان شبانه است که می‌گوید هنگام نام‌نویسی در هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه بنابر تعرفه‌های هیئت امنای دانشگاه الزامی است اما موردی که در حال حاضر اعتراض بسیاری از دانشجویان را به دنبال داشته، افزایش تصاعدی شهریه‌ها است.

برابری خدمات و در آمد

آمارها نشان می‌دهد ۹۱ درصد اعتراضات دانشگاهی پیرامون مسائل غیرسیاسی (صنفي) و آموزشی) است. به‌طور مثال ۲۶درصد اعتراضات مربوط به مسائل خوابگاه، ۲۳درصد مشکلات خوابگاه‌ها در سال‌های اخیر موظف هستند حداقل ۱۵ درصد بودجه خود را از محل درآمدهای اختصاصی به دست آورند. تأکید وزارت علوم به ویژه از محل انجام پروژه‌های تحقیقاتی و پژوهش‌های مختلف است اما دانشگاه‌ها به این حد بسنده نمی‌کنند و در آمد حداکثری را در نظر دارند. هیچ برادری هم ندارد ولی به شرط اینکه خدمات‌دهی به دانشجویان به شرط جبریب‌ری از آنها تمام شود.

پیش از این رئیس دانشگاه تربیت مدرس در همین زمینه گفته بود «در طرح تحول راهبردی دانشگاه، پیش‌بینی شده طی پنج سال آینده بتوانیم بار شد

۷۰۰ دانشجو در آستانه اخراج

تکلیف واحدهای منحل شده علمی کاربردی باید مشخص شود

این دانشگاه از مسیر خود خارج شده. آیا سایر دانشگاه‌ها نمی‌توانند اقداماتی که امروز دانشگاه علمی کاربردی انجام می‌دهد را انجام دهند، پس با این شرایط چه نیازی به چنین دانشگاهی در کشور است. داوود محمدی با اشاره به تعطیلی مراکز علمی و کاربردی، اظهار کرد: این دانشگاهی در بدو تأسیس و شروع کار خود اهداف مشخصی را دنبال می‌کرد، ولی امروز شاهد هستیم که کاملاً از رسالت خود دور افتاده و مانند سایر دانشگاه‌ها در پی اعطای مدرک برآمده است.

محمدی افزود: البته تعطیلی بدون مطالعه و بررسی دانشگاه‌های علمی کاربردی نیز اقدام اشتباهی به

تکلیف پزشکی‌های آزاد روشن شد

وزارت بهداشت ظرفیت‌های پذیرش دانشگاه آزاد را افزایش داد

رشته‌های علوم پزشکی دانشگاه آزاد پرداخت و افزود: خوشبختانه با ظرفیت خوبی که برای رشته‌های علوم پزشکی در این دانشگاه باز شد و همچنین اضافه ظرفیتی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه آزاد در خصوص رشته‌های پزشکی اختصاص داد،

انحلال بدون مقدمه

پیش از این هم معاون اداری مالی دانشگاه علمی کاربردی، ورود این دانشگاه به مقطع کارشناسی ارشد را اشتباه دانسته بود و معتقد بود این رویه باعث شد از مسیری اصلی خود خارج شود به نحوی که هم اکنون ۷۰۰ دانشجو در آستانه اخراج قرار گرفته‌اند.

شانه خالی کردن از مسئولیت

البته این اولین و آخرین واحدی نبود که در سال گذشته به دلایل مختلف منحل شد و دانشجویان آن با مشکلات عدیده‌ای مواجه شدند بلکه دانشجویان واحد ۵ دانشگاه علمی کاربردی هم سال گذشته و بدون خبر و اطلاع قبلی متوجه شدند که دانشگاهشان تعطیل شده و برای ادامه تحصیل باید به واحد دیگری منتقل شوند.

نگاهی به وضعیت نایسامان دانشجویان واحدهای منحل شده دانشگاه جامع علمی کاربردی نشان از بی‌توجهی مسئولان این دانشگاه، شانه خالی کردن آنها از مسئولیت‌شان و عملکرد بسیار ضعیف‌شان در مدیریت این مجموعه بزرگ دانشگاهی دارد. در حالی که بخش آموزش واحدهای منحل شده می‌توانستند پیش از انحلال این موضوع را به دانشجویان اعلام و سازمان مرکزی هم پیش از آغاز ترم تحصیلی جدید اقدام به انحلال واحدها کنند. اکنون با پیگیری‌های مجلس باید هر چه زودتر وضعیت دانشجویان مشخص شود.

دستاورد ایرانی

در سال «حمایت از کالای ایرانی» این ستون را به تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص داده‌ایم که وجه میزیزه آنها را تباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی و چه مهندسی و چه پزشکی. از تباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به‌طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذیرای آثار جامعه‌دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

تولید رنگ‌های خوراکی ضدسرطان

محققان دانشگاه تبریز با استفاده از عصاره تمشک با خاصیت ضدسرطانی به فرمولاسیون تولید رنگ خوراکی دست یافتند که از آن می‌توان برای رنگ‌دار کردن و غنی‌سازی مواد غذایی و دارویی استفاده کرد. دکتر خروان شاددل، دانش آموخته مقطع دکتری علوم و صنایع غذایی دانشگاه تبریز، عصاره تمشک را سرشار از ترکیبات زیست فعالی موسوم به «آنتوسیانین» دانست و افزود: ترکیبات آنتوسیانینی موجود در عصاره میوه تمشک دارای خواص ضدسرطانی، ضدالتهابی، بهبوددهنده قدرت بینایی، تنظیم‌کنندگی قند خون، بهبوددهنده سیستم دفاعی بدن و کاهش دهنده استرس است اما این ترکیبات در شرایط محیطی، پایداری پایینی دارد و خواص دارویی، طعم، رنگ و ارزش غذایی خود را از دست می‌دهد. وی ادامه داد: بر این اساس ضمن در این طرح با بهره‌گیری از فناوری ریزپوشانی موفق شدیم ضمن برطرف کردن این عیب، ریزپوشینه پودری حوی عصاره تمشک را تولید کنیم.

شاددل بایبان این که در سال‌های اخیر تمایل به استفاده از ترکیبات رنگی طبیعی در محصولات غذایی افزایش یافته است، خاطر نشان کرد: از ریزپوشینه تولید شده در این طرح می‌توان به عنوان رنگ‌دانه طبیعی به جای رنگ‌دانه‌های مصنوعی مضر استفاده کرد. به‌علاوه مدت زمان انبارداری این محصول نیز نسبت به عصاره آن افزایش یافته است. مجری طرح، آنتوسیانین‌ها را بزرگ‌ترین گروه رنگ‌دانه‌های محلول در آب در قلمرو گیاهان دانست و اظهار کرد: این ترکیبات مسئول ایجاد خصوصیات رنگی برخی از گل‌ها و میوه‌ها هستند و می‌توانند به عنوان رنگ‌های طبیعی در سامانه‌های غذایی و دارویی مورد استفاده قرار گیرند اما ناپایداری رنگی و طعمی این ترکیبات تحت تأثیر عواملی همچون PH حلال‌ها، دما، اکسیژن و نور، استفاده از آنها را با محدودیت مواجه کرده است. فناوری ریزپوشانی ضمن حفاظت آنتوسیانین‌ها از فساد، موجب می‌شود که ترکیبات مذکور در مکان‌های بالقوه جذب شده و استفاده از آنها بیشترین بازدهی غذایی و دارویی را در پی داشته باشد. شاددل به بیان نحوه سنتز و ارزیابی مولیسون پرداخت و گفت: در طرح حاضر سعی شده با سنتز یک مولیسون، پایداری عصاره تمشک حاصل افزایش یابد، به‌نحوی که توان آن را برای غنی‌سازی آب‌میوه‌های لیموناد و آب پرتقال استفاده کرد. برای این منظور از نوع پلیمر زیستی لآلین و صمغ عربی استفاده شد.

به گفته وی نتایج به دست آمده از آزمون‌ها حاکی از افزایش حدود ۲۴ درصدی پایداری ترکیبات آنتوسیانین پس از ۶۰روز نگهداری در دمای ۲۷ درجه سانتی‌گراد است.

ساخت نمونه‌های تیتانیومی می هوافضا

پژوهشگران دانشگاه محقق اردبیلی با همکاری پژوهشگرانی از دانشگاه‌های کوچ تر کبسه و صنعتی سپهند تبریز و با به‌کارگیری روش نوین متالورژی موفق به ساخت نمونه‌های آزمایشگاهی مواد مهندسی از جنس تیتانیوم و دارای خواص بهبودیافته شدند. در این کار پژوهشی، به همت مهدی شاهدی‌اصل و همکارانش، با به‌کارگیری این فرایند پیشرفته که باعامل هم‌زمان دما و فشار روی ذرات پودر تیتانیوم ریخته شده، در قالب گرافیتی در مدت زمان به نسبت کوتاه صورت گرفت، امکان ساخت نمونه‌های تیتانیومی با چگالی نسبی بالا و خواص مکانیکی مناسب در مقایسه با روش‌های سنتی فراهم آمد. نتایج به دست آمده گویای آن بود که دمای تفرجوشی تأثیر چشمگیری بر خواص محصول داشت، به‌گونه‌ای که بهترین نتیجه در دمای ۱۲۰۰ درجه سانتی‌گراد به دست آمد.

بر اساس این گزارش، امروزه هنگام با پیشرفت دانش و فناوری، نیاز به مواد مهندسی با خواص ویژه در کاربردهایی که تحت تنش‌های گرمایی و مکانیکی بالا قرار دارند، افزایش یافته است. از جمله این ویژگی‌ها می‌توان به چگالی پایین، استحکام بالا، مقاومت به خوردگی، پایداری گرمایی، چقرمگی بالا و سازگاری با بدن انسان اشاره کرد. از این رو، تیتانیوم برای ساخت قطعات گوناگون در صنایع هوافضا، هسته‌ای، نظامی، فرآوری مواد شیمیایی و پزشکی به شکل گسترده‌ای به کار می‌رود. از سوی دیگر فناوری‌های نوین ساخت و تولید بر پایه متالورژی پودر نه تنها به سبب تکرارپذیری فرآیند، بلکه به دلیل قابلیت بهتر کنترل شکل و اندازه دانه‌ها در ریزساختر نهایی قطعه مورد توجه ویژه قرار گرفته‌اند. بنابراین فرآیند ساخت قطعات تیتانیومی بهتر است به شکل سریع و در دماهای پایین به انجام برسد که بهره‌گیری از روش نوین تفرجوشی پلاسمای جرفه‌ای به خوبی این هدف را پشتیبانی می‌کند.